

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες μέσω
εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ Υποθεματική:
Αυτομέριμνα και πρόληψη, Ψυχική υγεία

Τίτλος: *«Το παπάκι πάει»*

Δημιουργός: Σύλλογος «Το Χαμόγελο του Παιδιού»

στο πλαίσιο του eTwinning έργου “Π@Π@ΚΙ SOS #SkillsLabs”

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ			
ΣΧΟΛΕΙΟ : Νηπιαγωγείο Τραγανού		ΤΜΗΜΑ: 1 ^ο & 2 ^ο πρωινό	
ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ: 2023-2024			
Θεματική	Ζω Καλύτερα – Ευ Ζην	Υποθεματική	Αυτομέριμνα και πρόληψη, Ψυχική υγεία
ΒΑΘΜΙΔΑ		Νηπιαγωγείο	
Τίτλος		«Το παπάκι πάει... »	
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Δεξιότητες Μάθησης 21^{ου} αι (4cs): Κριτική σκέψη - Επικοινωνία - Συνεργασία- Δημιουργικότητα ➤ Δεξιότητες Ζωής: Αυτομέριμνα - Κοινωνικές Δεξιότητες - Ενσυναίσθηση και ευαισθησία – Προσαρμοστικότητα – Ανθεκτικότητα - Υπευθυνότητα ➤ Δεξιότητες του Νου: Επίλυση προβλημάτων - Μελέτη περιπτώσεων (casestudies) Κατασκευές - Πλάγια σκέψη ➤ Δεξιότητες της Τεχνολογίας και της Μηχανικής (STEAM) Συνδυαστικές δεξιότητες ψηφιακής τεχνολογίας - επικοινωνίας και συνεργασίας 	
Φιλοσοφία – Σκοπιμότητα προγράμματος			
<p>Τα παιδιά στην ηλικία των 4 με 5 ετών είναι πολύ εύκολο να αποπροσανατολιστούν και να χάσουν τον δρόμο τους. Παράλληλα, εξαιτίας της έντονης φαντασίας τους αλλά και της περιέργειάς τους, μπορεί να ξεχαστούν και να απομακρυνθούν από τα άτομα που τα συνοδεύουν με αποτέλεσμα να χαθούν.</p> <p>Έτσι, κρίνεται αναγκαία τόσο η προστασία όσο και η εκπαίδευσή τους προκειμένου να γνωρίζουν πως πρέπει να αντιδράσουν σε περιπτώσεις απομάκρυνσής τους από τον ενήλικα που τα συνοδεύει.</p> <p>Το συγκεκριμένο πρόγραμμα που θα υλοποιηθεί στηρίζεται στο ανάλογο πρόγραμμα «Το Παπάκι Πάει...» που δημιουργήθηκε από τον σύλλογο <i>το χαμόγελο του παιδιού</i>. Πρόκειται για ένα πρόγραμμα αγωγής υγείας με στόχο την ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων των παιδιών σε περίπτωση που βρεθούν σε συνθήκες εξαφάνισης μη προσδιοριζόμενης αλλιώς, δηλαδή σε συνθήκες που χάνουν τον προσανατολισμό τους ή για κάποιον λόγο δεν βρίσκονται κοντά στο άτομο που νομίμως ασκεί την επιμέλεια τους. Τα παιδιά πρόκειται να εκπαιδευτούν ώστε να αναπτύξουν τις δεξιότητες της αυτοπροστασίας και της αυτομέριμνας.</p>			

Περιγραφή έξι Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήρια	Δραστηριότητες
<p>Τα παιδιά θα μπορέσουν να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ διατυπώσουν τι γνωρίζουν σχετικά με το Χαμόγελο του παιδιού και τις εξαφανίσεις παιδιών. 	<p>Ανίχνευση αρχικών αντιλήψεων</p> <p>1^ο</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ανίχνευση αρχικών αντιλήψεων των παιδιών σχετικά με το Χαμόγελο του Παιδιού. Τι γνωρίζουν για αυτό και τη δράση του; αναγνωρίζουν το σήμα του; πού το έχουν δει; - Ζωγραφίζουν το σήμα του «χαμόγελου του παιδιού» 2. Στη συνέχεια παρακολουθούν βίντεο σχετικό με ένα παπί που εξαφανίζεται 3. Δημιουργούμε εννοιολογικό χάρτη με τις ιδέες των παιδιών στην ερώτηση “τι σκέφτονται όταν ακούνε τη λέξη “ξένος”
<p>Τα παιδιά θα μπορέσουν να:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ μάθουν για το Χαμόγελο του Παιδιού, να αναγνωρίζουν το λογότυπό του και να μάθουν τον αριθμό τηλεφώνου του ➤ μάθουν τον αριθμό της αστυνομίας ➤ μάθουν να ξεχωρίζουν τους γνωστούς από τους άγνωστους ➤ κατασκευάσουν με τη βοήθεια των γονιών τους μια κούκλα η οποία θα έχει βοηθητικό ρόλο. Με άλλα λόγια θα παρακολουθεί, θα προβληματίζεται και θα παρεμβαίνει μαζί με το παιδί. Μέσω της κούκλας βοηθού τα παιδιά θα απελευθερωθούν και θα μπορέσουν να εκφράσουν πιο εύκολα τυχόν φόβους ή ανησυχίες τους σχετικά με το θέμα της εξαφάνισης. ➤ εκφραστούν με δημιουργικό τρόπο μέσα από την κατασκευή κούκλας 	<p>Φτιάξε τον βοηθό σου</p> <p>2^ο</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Συζήτηση στην ολομέλεια για το εξαφανισμένο παπί και ατομικό φύλλο εργασίας με τίτλο “πού μπορεί να χάθηκε το παπάκι;” “τι του συνέβη;” Αποτυπώνουν στο χαρτί τους προβληματισμούς τους. 2. Γνωστός – Άγνωστος: την επόμενη μέρα βρίσκουμε το παπάκι έξω από την πόρτα του σχολείου μας. Αυτό διηγείται την ιστορία του, πώς χάθηκε, πώς ένωσε, τι έκανε... 3. Κατασκευή κούκλας – βοηθού: Η εκπαιδευτικός κατόπιν συνεννόησης και συνεργασίας με τους γονείς, εξηγεί στα παιδιά ότι προκειμένου να βοηθήσουν ένα παιδί να βρει τον δρόμο για το σπίτι τους, το κάθε παιδί θα χρειαστεί μια κούκλα βοηθό.

<p>Τα παιδιά θα μπορέσουν να</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ συνειδητοποιήσουν την έννοια της εξαφάνισης και να αποκτήσουν γνώσεις, που θα μπορέσουν να εφαρμόσουν σε ανάλογες περιπτώσεις ➤ μάθουν να μην πανικοβάλλονται αλλά να διατηρούν την ψυχραιμία τους σε περίπτωση που χαθούν. ➤ καταλάβουν ότι μπορούν να εμπιστεύονται τους αστυνομικούς και να ζητούν τη βοήθειά τους 	<p>Ο δρόμος για το σπίτι</p> <p>3^ο</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Αφήγηση παραμυθιού στην ολομέλεια σχετικό με ένα παιδί που χάνει τη μαμά του στην λαϊκή αγορά – συζήτηση, προβληματισμός, έκφραση συναισθημάτων – Φύλλο εργασίας : τι έπρεπε να κάνει; 2. Καλούμε αστυνομικό προκειμένου να δώσει συνέντευξη στα παιδιά αλλά και συμβουλές για το τι πρέπει να κάνουν σε περίπτωση που χαθούν 3. Μαθαίνουμε τα τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης - Φτιάχνουμε κονκάρδες με το παπάκι και τα τηλέφωνα πρώτης ανάγκης
--	---	--

<p>Τα παιδιά θα μπορέσουν να</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ εφαρμόσουν στην πράξη όσα έμαθαν για το τι κάνουν σε περίπτωση που απομακρυνθούν από τους γονείς τους ➤ να συνεργαστούν για τη δημιουργία και παρουσίαση του έργου τους (κουκλοθέατρο) ➤ χρησιμοποιήσουν την τεχνολογία, δίνοντας τις κατάλληλες οδηγίες, για την επίλυση προβλήματος. 	<p>Το παπάκι πάει...</p> <p>4^ο</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Τα παιδιά, με τις κούκλες τους και μέσα από τη δράση του κουκλοθεάτρου βοηθούν το παπάκι να βρει την μαμά του. Έτσι τους δίνεται η ευκαιρία να εμπεδώσουν τις νέες πληροφορίες που έμαθαν. 2. Παιχνίδια ρομποτικής: <ol style="list-style-type: none"> α) Το παπάκι έχει χαθεί. Τα παιδιά το προγραμματίζουν ώστε να φτάσει με ασφάλεια στον προορισμό του (μαμά, αστυνόμος, κλπ). β) παιχνίδι λαβύρινθος στο scratch 3. Φύλλο εργασίας: λαβύρινθος
---	---	---

<p>Τα παιδιά θα μπορέσουν :</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ με βιωματικό τρόπο να εφαρμόσουν τη νέα γνώση . Σκοπός μας είναι με την επανάληψη των «βασικών μηνυμάτων» πρόληψης της εξαφάνισης να επέλθει η εμπέδωση. ➤ να συνεργαστούν για τη δημιουργία ψηφιακής αφίσας - βιβλίου 	<p>Τι θα έκανες αν...</p> <p>5^ο</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1 Τα παιδιά συζητούν στην ολομέλεια με ερέθισμα υλικό από το Χαμόγελο του παιδιού, “τι θα έκανες αν...” Τα παιδιά δουλεύοντας σε ομάδες σκέφτονται ένα σενάριο και το δραματοποιούν , παρουσιάζοντάς το στα υπόλοιπα παιδιά. 2. Τα παιδιά δουλεύοντας σε ομάδες δημιουργούν με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού ψηφιακό βιβλίο - video. Εισάγουν ζωγραφιές τους και ηχογραφούν τα μηνύματά τους σχετικά με τις εξαφανίσεις. 3. Φύλλο εργασίας: τι κάνω εάν χαθώ;
---	--	--

<p>Τα παιδιά θα</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ παρουσιάσουν στους γονείς τους τα όσα έμαθαν μέσα από το ψηφιακό υλικό που δημιούργησαν στο προηγούμενο εργαστήριο ➤ επανεξετάσουν όσα έμαθαν μέσα από ένα διαδικτυακό παιχνίδι αξιολογώντας παράλληλα τη νέα γνώση 	<p>Ας μάθουν και οι γονείς μας - Αξιολόγηση</p> <p>6^ο</p> 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Τα παιδιά παρουσιάζουν στους γονείς τους όσα έμαθαν στο πρόγραμμα με το ψηφιακό υλικό που δημιούργησαν στο προηγούμενο εργαστήριο. 2. Ψηφιακά παιχνίδια: Τα παιδιά παίζουν διαδικτυακό παιχνίδι αξιολόγησης που έχει δημιουργηθεί κατάλληλο για το συγκεκριμένο θέμα, αξιοποιώντας τη νέα γνώση. 3. Τα παιδιά τραγουδούν και χορεύουν τραγούδια για πατάκια 4. Παιχνίδι «ο κύβος με τα παραμύθια»: Ρίχνουν τους κύβους με τους ήρωες/αντιδράσεις/συναισθήματα και φτιάχνουν παραμύθια σχετικά με την εξαφάνιση, τη σύνδεση των συναισθημάτων και τους τρόπους αντίδρασης. 5. Συμπληρώνουν φύλλο αξιολόγησης.
--	--	---

Βιβλιογραφία

Το χαμόγελο του παιδιού. *Το Πατάκι Πάει...* Ένα πρόγραμμα ευαισθητοποίησης παιδιών σε θέματα εξαφανίσεων και αρπαγών - ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΓΟΝΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ.

Αξιολόγηση

Στο πρόγραμμα αυτό τα παιδιά γνώρισαν την οργάνωση <<Το Χαμόγελο του Παιδιού>> και το <<Amber Alert>>. Αρκετά παιδιά γνώριζαν τη σημασία και την λειτουργία τους, όμως τα περισσότερα δεν ήξεραν το ρόλο τους στις εξαφανίσεις των παιδιών. Τους άρεσε ιδιαίτερα η χρήση της κούκλας-παπί που ήρθε στο νηπιαγωγείο γιατί είχε χαθεί, και μάλιστα συνομίλησαν μαζί της, κάνοντάς του διάφορες ερωτήσεις (πως χάθηκε, που πήγε, αν φοβήθηκε....).

Εκφράστηκαν δημιουργικά κατασκευάζοντας κούκλες με τους γονείς τους και τις χρησιμοποίησαν για να παρουσιάσουν τους προβληματισμούς, τις ιδέες τους και τους φόβους τους σχετικά με το θέμα της εξαφάνισης, ενώ συνέχισαν να τις χρησιμοποιούν και να παίζουν κουκλοθέατρο στην διάρκεια των αυθόρμητων δραστηριοτήτων.

Με την αφήγηση του παραμυθιού για την εξαφάνιση του Αλέξανδρου, τα παιδιά ενίσχυσαν τις γνώσεις τους και τις δεξιότητες σε περιπτώσεις εξαφάνισης ή σε συνθήκες που χάσουν τον προσανατολισμό τους. Κατά την διάρκεια του κουκλοθέατρου φάνηκε ότι τα παιδιά είχαν εμπεδώσει όσα έμαθαν και μάλιστα έδιναν συμβουλές με τις κούκλες τους.

Η χρήση των σεναρίων ήταν αρκετά επικοινωνιακή και τα παιδιά έδιναν πρωτότυπες απαντήσεις στο τι θα έκαναν κάθε φορά σύμφωνα με το σενάριο. Καλλιεργήθηκε η ομαδικότητα και η συνεργασία αφού ζωγράφισαν ομαδικά τις λύσεις στα σενάρια, παράγοντας ένα ομαδικό έργο (βίντεο).

Αξιοποίησαν την τεχνολογία παίζοντας ψηφιακά παιχνίδια σχετικά με το θέμα, αλλά και την ρομποτική (beebot και scratch). Τα παιδιά, και ιδιαίτερα τα προνήπια, ενθουσιάστηκαν καθώς ήταν η πρώτη φορά ενασχόλησης με την ρομποτική.